

Inatsisartuni ilaasortaq,
Justus Hansen, Demokraatit
-/MAANI

§ 37 naapertorlugu apeqquteqaat nr. 006_2021, qilalukkat qernertartassat pillugit, matumunnga ilanngullugu NAMMCO-mut ilaasortaaneq aammalu piniartut ilisimasaat pillugit.

Ulloq: 25-01-2021

Suliap normua: 2021 - 1090

Akt normu: 15824807

Postboks 269

3900 Nuuk

Oqarasuaat (+299) 34 50 00

Fax: (+299) 34 63 55

E-mail: apn@nanoq.gl

www.naalakkersuisut.gl

Inatsisartut suleriaasissaanni § 37 imm. 1 naapertorlugu qilalukkat qernertartassat pillugit Naalakkersuisunut apeqquteqarsimavutit, tassunga ilanngullugu NAMMCO-mut ilaasortaaneq aamma piniartut ilisimasaat pillugit. Apeqqutit uanga oqartussaaffinnut akisasatut innersunneqarsimavoq.

1. *Tunumi qernertanik qilalugartassiissutinut aaliangiinermut Tunumi piniartut aalisartullu Kattuffii qanoq annertutigisumik akuutinnejarpat?*

Akissut 1)

Ukiut tamaasa Naalakkersuisoqarfik sivikinnerpaamik sapaatit akunnerinik 5-nik piniagassat killilersorneqartut assigiinngitsut pillugit tusarniuteqartarpoq, minnerunngitsumik qilalukkat qaortat aamma qernertat ukiumi tulliuttumi pisassiissutissat pillugit. Imartami pineqartumi piniartut, kattuffit aammalu allat nunami maani attuumassuteqartut sunnuteqaaqataasinjaapput tusarniarneqartumut akissuteqarnermikkut, tassani nassuiaatigineqartut aammalu pisassat kissaatigineqartut nalilersuinermi ilanngunneqartarmata. Tamanna periafissaq Tunumi piniartunut kattuffiinullu allaanerussuteqannilaq.

Imartami pineqartumi piniartut aammalu peqatigiiffit noqqaassutaat kissaatigisaallu aala-jangiinissaq sioqqullugu nalilersutigineqartuni ilanngunneqartarput. Nalilersuinermi noqqaassutaat piviusunngorsinnaandersut nalilersorneqartarput. Tunumi ilisimatuussutsikkut siunnersuineq 0-iuppat, taannalu piniartunit illuatungilersorneqarpat, oqimaaqatigiissaari-nissaq ujartorneqartarpoq, piorsarsimassutsimut attatiinnartitsisussaq aammalu neqissaqarniarneq tunngavigalugit, qilalukkat qernertaqatigiinnut annerusumik innarliutaangitsumik, Naalakkersuisut mianersornissamik periuseqarnermut pisussaaffeqarmata.

2. *Naalakkersuisut piniartut siunnersuutaanniit biologit NAMMCO-llu siunnersuutaannik pingaartitsinerusutut innerat sumik pissuteqarpa?*

Akissut 2)

Naalakkersuisut biologit aammalu NAMMCO-p innersuussutaat piniartut innersuussutaanniit pingaartinneruneqannillat, takuuk piniarneq aallaaniarnerlu pillugit § 2-mi Naalakkersuisut illuatungeriinnik tamakkiisumik eqqarsaatiginnittussaatitaanerat. Ajoralu-artumik ullumikkut piniartut ilisimasaat uppernarsaatitalersukkamik tunngavilersuutitalin-nik biologit pisarnerattut aaqqissuulluakkamik allatorneqartangnillat. Ilisimatuussutsikkut innersuussinerit saqqummiunneqartarput misissuinerit aalajangersimalluinnartut naaper-torlugit uppernarsaanerit tunaartalarugit, biologinit misissuinerut attuumassuteqann-gitsunit uppernassutsimikkut misissorneqarsimasut. Assersuitigalugu ilisimatuussutsikkut pisassiissutinut amerlassusiliinerit qilalugaqassutsip annertussusaanik nalunaarusiapi naatsorsorneqarnerata procent-itarisinnaavaa. Piniartut tusarniaanermi amerlassutsinik

kissaateqnererat piffimmi pineqartumi namminneq pisariaqartitaannut tunngassuteqarsin-naavoq. Ajoraluartumik piniartunit ilisimasat uppernarsaasorsorlugit piffissami qanittumi allattorneqarnikuunngillat, assersuutigalugu ingerlaarfiinut tunngasut, neriniarfiinut tunngasut, piaqqisarnerinut tunngasut, qilalugaqatigiikkutaat isikkuinut tunngasut assigisaallu. Piniartut allallu atuisut qularnangitsumik ilisimasalerujussupput taamaattoq aaqqissuussamik KNAPK-mit imaluunniit peqatigiiffiinit allattorneqarsimanngitsunik.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik (APNN) kingullermik Novemberimi 2020-mi ataatsimiinnermi neqerooruteqarpoq qilalukkut qernertat pillugit piniartut atuisullu ilisimasaannik aaqqissuussamik allaaserinnitqassasoq kiisalu biologit piniartullu akornanni suleqatigiinneq pitsangorsarneqassasoq. Naalakkersuisoqarfip piniartut immikkut suleqatigai aammalu biologit immikkut suleqatigalugit. Naalakkersuisoqarfip kingullermik 2020-imi upernaakkut piniartut biologillu akunnerminni pitsaanerusumik suleqatigiinnissaat kaammattuitigaa ukiorpassuarni KNAPK-p Pinnortitaleriviullu akunnerminni suleqatigiinnissamik isumaqatigiissutaata saniatigut.

APNN piniartut atuisullu ilisimasaannik katersinermi suleqataanissamik neqeroorsimavoq Tunumi qilalukkut qernertat pillugit ukiumoortumik NAMMCO-mi ataatsimiinnissamat atallugu, takuuk aamma apeqqutip 4-p akissutaa.

3. NAMMCO-mut ilaasortaanermi pitsaaqutit pitsaanngequtillu suunersut Naalakkersuisut qanoq nalilerpaat?

Akissut 3)

1980-ikkut naajartorneranni Kalaallit Nunaat nammineerluni imarpip avannaani miluumasunut tunngatillugu suleqatigiisitaliornissamik (NAMMCO) pilersitsiniarnermut peqataanikuuvooq, taamanikkut Ministeriusunit (Kalaallit Nunaat, Island, Savalimmiut aammalu Norge) NAMMCO-mut Isumaqatigiissutip atsiorneqarneranik kinguneqartumik, tassunga ilanggullugu 1992-imi Nuummi taamanikkut Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisuusumit atsiorneqarluni. Takuuk aamma apeqqutit 5-mut 6-mullu akisuteqaatit.

4. Kalaallit Nunaanniit qanoq iliortuta tunumi piniartut maluginiagaannut NAMMCO-mi biologinut paasinnitsissinnaavagut?

Akissut 4)

2019-imi aamma 2020-mi APNN KNAPP-miunik ataatsimeeqateqartarsimavoq aammalu Tasiilami eqqaamiuinilu innuttaasut, Ittoqqortoormiini kiisalu Qaanaami aammalu Siorapalunni ataatsimeeqatigisarsimallugit tamatumani ilisimasanik misilittakkanillu avit-seqatigiinnissaq siunertaralugu. APNN-imit piniakkut assiginngitsut killilersukkat aqun-neqarneri saqqummiunneqarput immikkut pingaartillugit nannut kiisalu qilalukkut qaqortat qernertallu. Piffimmi pineqartumi piniartut ilisimasaaminik oqaluttuarput, nunap assingani titartaanikkut. APNN-imit siunertaasimavoq sulilu siunertaalluni piniartut ilisimasaannik al-laaserinninnissaq NAMMCO-mi 2021-mi ukiumoortumik ataatsimiinnermut, Naalakkersuisunut aammalu allanut attumasuteqartunut saqqummiutassamik. Ukiumoortumik NAMMCO-mi ataatsimiinnissaq Martsimi 2020-imi pisussaasimagaluarpoq, taamaattoq 2021-mut kinguartinneqarluni Covid-19 peqqutigalugu. 2021-imi NAMMCO-p ukiumoortumik ataatsimiinneranut siunertaavoq piniartut Tasiilameersut aamma Ittoqqortoormiineersut Tunumi qilalukkut qernertat pillugit ilisimasaat pillugit saqqummiinissaq, kinguliini immikkoortut taaneqartut aallaavigalugit:

- Tasiilap Ittoqqortoormiillu qilalugaq qernertaqarfiiit

- Ingerlaatarfiit
- Neriniartarfiit
- Qilalukkat qernertat piaqqortunut ilisimasaat
- Tunumi qilalukkanik qernertanik inuussuteqarnermut tunngasut ileqqut
- Tasiilami Ittoqqortoormiinilu qilalukkap qernertap inuuniarnermut kulturimullu pingaaruteqassussaa
- Tunumi qilalukkanik qernertanik kisitsinermut misissuinermullu piniartut peqataanerat imaluunniit peqataannginnerat.

Malugeqquneqarpoq NAMMCO-p 2021-mi ukiumoortumik ataatsimiinnissaa qarasaasiatigut ingerlanneqassammatt martsimi Covid-19-p aammalu B-117-p (Covid 19-miit al-laaneq) peqqutigalugu, taamaammallu siuliani eqqartorneqartutut Kalaallit Nunaata saqqummiisinnaanera oqaatigissallugu ajornakusoorallarpoq, qarasaasiakkut ataatsimiinnissamut aalajangiineq peqqammermat periusissallu suli qanimut inissivinnatik.

5. NAMMCO-mut ilaasortaanerput sumik tunngaveqarpa, aammalu qanoq pingaaruteqartigissagaluarpa, aaliangeraluarutta, ilaasortaajunnaarusulluta?

Akissut 5)

Oqaluttuarisaaneq tunngavigalugu NAMMCO-p pilersinneqarneranut ilaasortaanermullu tunngaviuvoq nunat imarpiup avannaaniittut arfanniarnermik ingerlataqartut assorujusuaq naammaginngimmassuk nunarsuaq tamakkerlugu arfanniarnermut ataatsimiitaliar-suup (IWC-p) angusartagai aalajangertagaalu aammalu aningaasarsiniutigalugu arfanniarnerit unitsinniarlugit suliniuteqarneq, kiisalu arfernik mikinernik aqtsinerup ingerlanneqarnerata tigunissaa sulissutigimmagu. IWC-p aningaasarsiutigalugu arfanniarneq 1983-imi unitsippaa 1992-imi ammaqqittussanngorlugu, mannalu tikillugu tamanna pisimanani. Ilutigisaanik NGO-niit nukiit annertusigaluttuinnarsimapput tassani ilunger-suutigineqarluni, arferit mikisut aqunneqarneri oqartussaaffigineqarnerilu IWC-mit ingerlanneqalernissaat. Nunat imarpiup avannaaniittut arfanniarnermik ingerlataqartut tamatumunnga tamarmik akerliupput. Imarpiup avannaani immami miluumasut pillugit ataatsimiitaliaq (NAMMCO) pilersinniarlugu suliniutit pilersinneqarput. Tamanna 1992-imi pivoq isumaqatigiissullu atsiorneqarpoq Nuummi. Nunat imarpiup avannaaniittut namminneq ataatsimiitaliaqarnissartik aalluppaat, sunniuteqarnissartik aammalu uumasut aqunneqarnerinik ingerlatsinissartik suliniutigalugu kiisalu ilisimatuussutsikkut misissuinerit ingerlanneri ataqtigisiarnerilu ingerlanniarlugit. Suleqatigiinneq tamanna naammaginartumik ingerlanneqarpoq.

Kalaallit Nunaat nunat tamat akornanni, nunarsuup immikkoortuini aammalu nunat marluk akornanni suleqatigiiffinni immami miluumasut pillugit isumaqatigiissuteqarfigisamini ilaasortaavoq. Kalaallit Nunaat NAMMCO-mi ilaasortaajunnaarnissaminik aalajangissa-galuaruni amma/imaluunniit qilalukkat qaortat qernertallu pillugit Canada peqatigalugu ataatsimoorussamik ataatsimiitaliam (JCNB-mi) ilaasortaajunnaarnissamik aalajangis-sagaluaruni, FN-imi imavissuit pillugit isumaqatigiissummi artikel 65-imi, immami miluumasut ataatsimoorussat pillugit aqunneqarnerini suleqatigiittussaaneq, unioqqutissa-vaa. Uumasunut pisarisartakkatsinnut atorluakkatsinnullu nunarsuaq tamakkerlugu aala-jangersaasarernut toqqaannartumik Nunatta sunniuteqarsinnaanini annaassavaa.

Kalaallit Nunaat NAMMCO-mit amma/ imaluunniit JCNB-mit anissagaluaruni suleqatigiiffit ilisimatuussutsikkut misissuinernut tunngasut annaassavai taamaalillunilu ilisimas-

anik avitseqatigiinnerit ataqtigissaarinerillu annaaneqassallutik. Piniakkanik assigi-inngitsunik misissuinerit nunat allat suleqatigalugit ingerlatagut Kalaallit Nunaata kisimiil-luni ingerlassinnaanngilai, suliassaasorujussuusut akisoorujussuusullu.

Ilanngullugu eqqaaneqassaaq Kalaallit Nunaata tatileqarnini annaassammagu, nunat tamat akornanni, nunarsuup immikkoortuini aamma nunat marluk akornanni isumaqatigiissuteqarfiusuit anissagaluaruni. Ullumikkut nunarsuarmioqatigiinni kisimiilluni iliuuseqarniarneq ajornakusoortorujussuovoq nunarsuaq tamakkerlugu pisussaaffit aallutinngikkaanni, imartani atorluakkagut nunat saniligut peqatigalugit agguakkagut amerlammata. Piniagassat assigiinngitsut pillugit suleqatigiffit suleqatigunnaassagaluarutsigit nunarsuarmit Kalaallit Nunaata tatisimaneqarnissaa qularnanngilaq. Kalaallit Nunaat kisimiilluni ingerlatsisinnaanngilaq.

6. *NAMMCO-mut ilaasortaaneq aningaasartuuteqarfiua, taamaappallu aningaasartuutit taakku qanoq annertutigipapt akiliutitsinnullu suut pis-sariarisarpagut?*

Akissut 6)

NAMMCO-mut ilaasortaanitsinni Kalaallit Nunaata Aningaasanut Inatsisitigoortumik ukiutut kr. 432.000-it ilaasortaanermut akiliutigisarpai. Tamatumma saniatigut ukiumoortumik ataatsimiinnermi billet-sinut ineqarnernullu aammalu suleqatigiisitat ataatsimiinnerinut aningaasartuuteqarpoq. Billet-sinut ineqarnermullu aningaasartuutinut ilaapput KNAPK-mit aallaartitaq ataaseq amerlanerpaamillu marluk.

Ilaasortaanermut akiliutit ilisimatuussutsikkut immap miluumasuunik misissuinerit ataqtigissaarnerinut atorneqartarput. Akiliutit ilisimasat misilitakkallu kiisalu piniutit pitsangorsarnerinut suliniutinut aammalu attuumassuteqannigitsumik nunat NAMMCO-mut ilaasortat piniarnerini nakkutilliinermut alapernaarsuinernut atorneqartarput. Akiliutit aamma NAMMCO-p allaffeqarfianut Tromsø-miittumut atorneqartarput.

7. *Naalakkersuisut sammisamut tunngassuteqartunik allanik ilisimatitsis-suteqarsinnaappat?*

Akissut 7)

NAMMCO-p aammalu JCNB-p ilisimatuussutsikkut ataatsimiitaliaasa suliatic ataqtigis-sartapaat aammalu Novemberimi 2020-imi ilisimatuussutsikkut nalunaarusiaq, Qaanami qilalukkat qaqortat pillugit nutaanik innersuussutinik imalik saqqummiullugu. Nalunaarusiaq nutserneqarluni ingerlanneqarpoq NAMMCO-p ilisimatuussutsikkut suleqatigiissitaliaani suliarineqassalluni aammalu naatsorsuutigineqartutut JCNB-p 2021-mi ataatsimiinnissaani, Covid-19 B 117-lu akornusiissanngippata. Qimusseriarsuarmi Tunumilu qilalukkat qernertat misissuiffigineqarnerisa naammassinissaat suliutaqqineqarpoq, Covid-19-imik akornuserneqarsimasut.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Jens Immanuel Jensen
Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq